شنبه ۲۵ فروردین ۱۴۰۳
شماره ۴۱۱۱
WWW.FDN.IR
FARHIKHTEGANDAILY

معاون علوم تربیتی و مهارتی دانشگاه آزاد در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

دانشکده‌های موضوعی مهارت‌پایه جهش تولید را به مردم منتقل می‌کنند

سارا طاهری
خبرنگار گروه دانشگاه

مقام معظم رهبری در ابتدای هر سال، یک نام بر محور و مبنای اقتصادی و تولیدی را به عنوان شعار سال مطرح می‌کنند. امسال نیز «جهش تولید با مشارکت مردم» عنوانی بود که از جانب ایشان انتخاب شد و مردم اصلی‌ترین پایه‌های تحقق آن هستند. در این میان دانشگاه‌ها نقش اساسی در تقویت مشارکت مردم و درنهایت تحقق شعار سال دارند. محمدعلی نادی خوراسگانی، معاون علوم تربیتی و مهارتی دانشگاه آزاد در گفت‌وگو با «فرهیختگان» با اشاره به نقش دانشگاه آزاد در تحقق شعار سال می‌گوید تمام صورت‌های مشارکت در عرصه علم و فناوری در دانشگاه آزاد اسلامی قابل عرضه و معرفی است. او نقش این دانشگاه در مقام مقایسه با بخش‌های دیگر آموزش عالی در تحقق شعار سال را جدی‌تر می‌داند، چون اعتقاد دارد ماهیت دانشگاه آزاد یک ماهیت مبتنی بر مشارکت مردمی و به دور از تامین منابع نفتی است و مفهوم جهش در قالب غیر از تولید حتی در خود دانشگاه هم قابل رویت است. گفت‌وگوی ما با معاون علوم تربیتی و مهارتی دانشگاه آزاد اسلامی دو بخش دارد؛ بخش اول درخصوص نقش دانشگاه آزاد در تحقق شعار سال و بخش دوم درخصوص برنامه‌های این معاونت در سال جدید است که مشروح آن را در ادامه می‌خوانید.

مقام معظم رهبری امسال را سال «جهش تولید با مشارکت مردم» نامگذاری کردند. درباره نقش دانشگاه‌ها درخصوص تحقق شعار امسال توضیح دهید.

در پاسخ به این سوال در ابتدا به بیان چند نکته می‌پردازم. اولا شعار امسال که از سوی مقام معظم رهبری (مدظله) مطرح و بحث جهش تولید با مشارکت مردمی از سوی ایشان طرح شد، چند ویژگی خاص دارد که آنها را باید در ارتباط با نقش دانشگاه آزاد در تحقق شعار سال تحلیل کنیم. در وهله اول اینکه این شعار نیز مانند شعارهای سال گذشته بسیار هوشمندانه و مبتنی بر نیازهای موجود در جامعه و ضرورت‌ها و الزاماتی است که امروز جامعه برای حرکت رو به جلو به آن نیاز داشته است. درگیر کردن ظرفیت‌های مردمی در این جهش و ظرفیت‌های مرتبط با جریان‌های دانشی، اقتصادی و اجتماعی و... که به صورت بومی و درونزاد در بین مردم وجود دارد و متاثر از ظرفیت‌های تحصیلات دانشگاهی، ظرفیت‌های اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی مردم است، برای محقق کردن بخش اول شعار که جهش در تولید می‌شود، مولفه‌ای است که بسیار دقیق به آن اشاره شده است. نکته دیگری که این شعار دارد و نقش دانشگاه در تحقق آن را می‌توان بررسی کرد، استفاده از واژه‌ای به نام جهش است. سوالی که اینجا مطرح می‌شود، اینکه چرا از واژه‌ای مانند حرکت، رشد و پیشرفت استفاده نشده است؟ درحالی‌که در دوره‌های قبل هم سابقه استفاده از این کلیدواژه‌ها مانند پیشرفت را داشته‌ایم. یعنی مقام معظم رهبری در برخی موارد از این کلیدواژه‌ها در ادبیات توضیحی‌شان برای حرکت رو به جلوی کشور استفاده کرده‌اند اما امروز تشخیص آن بوده که از واژه جهش استفاده شود. دلیل این مهم این است که کشور امروز در حوزه فناوری و نوآوری به مرحله‌ای از پختگی رسیده و این امکان را دارد که به جای حرکت و پیشرفت، جهش داشته باشد.

فکر می‌کنید «جهش» در اینجا به چه معنا باشد؟

جهش به معنای طی کردن چندین پله در یک واحد است. بنابراین می‌توان گفت هم جامعه به‌طور عام و هم جامعه در بخش خاص خودش که دانشمندان، فرهیختگان و دانشگاهیان را شامل می‌شود و در طرف دیگر فعالان اقتصادی و مردمی که می‌توانند این ظرفیت عمومی و خاص را در بخش‌های مختلف فعال کنند تا این جهش اتفاق بیفتد، به نقطه‌ای رسیده‌اند و این توان را دارند که گام‌های مربوطه در این زمینه را به صورت یکجا و در کوتاه‌ترین زمان طی کنند. کشور ما در عرصه‌های دانشی و فناوری به نقطه‌ای رسیده که دیگر ضرورتی ندارد گام‌ها را به صورت پله‌ای طی کند و این ترکیب هم بسیار مهم است. یعنی وقتی مردم به جریان پیشرفت کشور اضافه می‌شوند واژه پیشرفت می‌تواند متعالی‌تر شده و به جهش تبدیل شود.

نقش دانشگاه آزاد در این میان چیست؟

در پاسخ به آن باید عنوان کرد دانشگاه آزاد یک دانشگاه اجتماعی بوده و در سال‌های اخیر نیز بیشتر این مولفه در آن مورد توجه قرار گرفته است. یعنی دانشگاهی که می‌تواند نیازها و تقاضاهای موجود در جامعه را به سرعت شناسایی کرده و توان پاسخگویی به آنها را دارد. پس این امکان برای دانشگاه اجتماعی وجود دارد تا ظرفیت‌هایی که توسط مردم در داخل آن در حال رشد بوده و جزء ظرفیت بالقوه محسوب می‌شود را به جریان جهش متصل کند. ما هم در دانشگاه آزاد به‌عنوان یک دانشگاه اجتماعی از یک سو موضوع پیشرفت و توسعه فناوری را به شکل کامل و دقیق و از سوی دیگر بحث توسعه و پیشرفت فناوری را به معنای پاسخگویی به نیازهای موجود در جامعه و هم تکامل فناوری‌ها و نوآوری‌های مرتبط با نیازهای جامعه دنبال می‌کنیم. یعنی چیزی در این دانشگاه اجتماعی رشد می‌کند که نیاز مستقیم بازار و جامعه بوده و با این کار فرآیندها به صورت کور رشد نمی‌کنند. از طرفی در این دانشگاه اجتماعی هم مرزشکنی دانش و فناوری را و هم مرزشکنی دانش و فناوری مرتبط با تقاضا و نیازهای موجود در جامعه را داریم. یعنی دقیقا مرزشکنی‌ها و تولید دانش و فناوری در بخشی در حال رخ دادن است که نیاز موجود در جامعه بوده یا دانش و فناوری که در دانشگاه تولید می‌شود به ابعاد کاربردی خودش در جامعه متصل می‌شود و این مساله می‌تواند جهش را تضمین کند.

مساله دیگر اینکه در این دانشگاه اجتماعی مردم به صورت مدام در حال تردد بوده و در شکل‌گیری خود دانشگاه هم مشارکت دارند. شرکت‌های دانش‌بنیان به‌عنوان یکی از موضوعات ایجاد مشارکت مردم در دانشگاه‌ها مطرح است، اما می‌خواهم یک گام به عقب‌تر بروم و بگویم شکل‌گیری دانشگاهی به نام دانشگاه آزاد هم با مشارکت مردم اتفاق افتاده تا جایی که باید یکی از مشارکت‌های موفق را شکل‌گیری دانشگاه اجتماعی به نام دانشگاه آزاد اسلامی دانست. تمام صورت‌های مشارکت در عرصه علم و فناوری در دانشگاه آزاد قابل عرضه و معرفی است. پس نقش این دانشگاه در مقام مقایسه با بخش‌های دیگر آموزش عالی در تحقق شعار سال به‌ویژه آموزش عالی دولتی بسیار می‌تواند جدی‌تر باشد؛ چراکه ماهیت دانشگاه آزاد یک ماهیت مبتنی بر مشارکت مردمی و به دور از تامین منابع نفتی است و مفهوم جهش در قالب غیر از تولید حتی در خود دانشگاه هم قابل رویت است. زیست‌بوم‌ها و مدل‌های بومی که پیرامون چرخه پیشرفت و بلوغ دانشگاه در حال شکل‌گیری است و نظام تعلیم و تربیت تمام‌ساحتی دانشگاهی موید باور به همین کلیدواژه جهش است. بلوغ ظرفیت‌ها و آمادگی سرمایه انسانی در جامعه حرکت پلکانی را نقض و حرکت پرشتاب را تقویت می‌کند.

برسیم به دانشکده‌ها و مدارس مهارتی. فکر می‌کنید چگونه می‌توان از پتاسیل دانشکده‌های مهارتی و مدارس مهارتی برای افزایش مشارکت مردم در جهش تولید و درنهایت تحقق شعار سال استفاده کرد؟

دانشکده‌های مهارت و کارآفرینی هم بخش‌هایی از دانشگاه اجتماعی هستند. اتفاقی که در سال ۱۴۰۳ در ارتباط با این دانشکده‌ها مبتنی بر شعار سال در حال رخ دادن است، شکل‌گیری دانشکده‌های مهارت و کارآفرینی موضوعی است. مانند دانشکده مهارت و کارآفرینی مد و لباس. در این بخش کشور به شدت نیازمند تحول است و بخش وسیعی از نیازهای ما به این حوزه در جامعه بعضا از طریق خارج از کشور چه در عرصه طراحی و چه تولید، تامین شده و اجناس خارجی وارد کشور می‌شوند. طبیعتا وقتی محصولی را وارد کشور می‌کنید به همراه آن، یک نظام فکری، فرهنگی و ارزشی را هم با آن وارد کشور می‌کنید؛ چراکه یک محصول وارداتی صرفا خود محصول نیست، بلکه به همراه آن باورها و ارزش‌ها و اعتقادات و نظام فرهنگی و تربیتی یک جامعه دیگر را هم وارد جامعه‌مان می‌کند. طبیعتا در اینجا ما نیازمند درگیر کردن فناوری و نوآوری با ظرفیت‌های مردمی هستیم تا هم چرخه تولید داخلی را تقویت کنیم و هم از ورود آثار فرهنگی بدکارکرد به داخل کشور پیشگیری کنیم و با عنایت به وجود زیرساخت‌ها و سرمایه‌ها و وجود ایده نیاز به حرکتی پرشتاب به نام جهش وجود دارد.

نقش مدارس سما چیست؟

ما در دانشگاه آزاد بخش بزرگی به نام سما که سازمان مدارس اسلامی است را داریم و ذیل آن بیش از ۸۲۰ مدرسه با موضوعات و محورهای مختلف فعال هستند. این مدارس شامل خود مدارس با رویکرد سما، مدارس الگو، مدارس معارف و هنرستان‌ها می‌شود و در همین نقطه می‌توانیم جریان مشارکت مردمی داشته باشیم. البته باید این را هم مدنظر قرار داد که مردم خودشان به‌عنوان ظرفیت‌های موجود در دانشگاه در قالب استاد، کارمند، دانشجو و فارغ‌التحصیل و شرکت‌ها و کارگاه‌هایی، می‌توانند بعد از کسب تاییدیه از نظام کیفی و ارزیابی دانشگاه آزاد در کنار دانشگاه برای بحث تولید و برطرف کردن نیاز قرار بگیرند و در این نقطه با کمک دانشکده‌های مهارت و کارآفرینی و برای تکمیل مدل کارآموزی و کارورزی دانشجویان می‌توانند نقش داشته باشند. به عبارت دیگر نقش دانشکده‌های مهارت و کارآفرینی و مدارس در محقق کردن شعار سال می‌تواند منجر به ارائه و استخراج یک الگوی آموزش مهارتی برای آموزش عالی کشور باشد. نکته ویژه دانشگاه آزاد این است که کل زنجیره تعلیم و تربیت را داراست. ما امروز در بحث دانشکده‌های مهارت و کارآفرینی یک مثلث ۳ وجهی را در حوزه نظری، عملی و مهارتی داریم. در بخش نظری آموزش‌ها را در کلاس ارائه می‌دهیم، در بخش عملی در قالب آزمایشگاه و کارگاه‌ها این اتفاق می‌افتد و در بخش مهارتی می‌توان گفت که ما مباحث را در بیش از یک بخش ارائه می‌دهیم. یعنی بخشی از محقق کردن این مهارت‌ها در کاربوم دانشگاه با استفاده از حوزه‌هایی مانند شبیه‌سازها دنبال می‌شود و در بخش دوم شکل‌گیری مهارت‌ها در عرصه اتفاق می‌افتد. یعنی کارآموزی و کارورزی در محیط واقعی کار و فضاهای اشتراکی بین دانشگاه و صنایع و دانشگاه و سازمان‌ها و موسسات بازرگانی، خدماتی و کشاورزی دنبال می‌شود. بخش اول محقق شدن مهارت در کاربوم خود دانشگاه است که بیشتر کاربینی است و البته کاربینی مرتبه شبیه‌سازی و بخش دوم آن که بخش کاملا واقعی است نیز در محیط واقعی معطوف به رشته در دنیای کار شکل می‌گیرد. اگر قرار باشد شعار سال محقق شود باید زیرساخت‌های انسانی موضوع را نیز کامل کنیم. یعنی اگر بناست از مشارکت مردمی برای جهش تولید استفاده کنیم باید مهارت‌های مورد نیاز مردم با هدف کمک به جهش را هم تکمیل کنیم. یکی از کمک‌های کلیدی دانشکده‌های مهارت و کارآفرینی و سما در بخش هنرستان‌ها همین انتقال مهارت‌های کلیدی به مردم در راستای اثربخش بودن مشارکت آنها در جهش تولید است. در دانشگاه آزاد بخش‌های مختلفی داریم و خود دانشکده‌های مهارت و کارآفرینی‌مان در عرصه صنعت رسمی مرتبط با ارائه آموزش‌های مهارتی کمک‌کننده خواهند بود. از طرفی ما مدارس عالی مهارت را داریم. در سطح پایین‌تر سنی نیز هنرستان‌هایمان را داریم که می‌توانند منجر به شکل‌گیری مهارت‌های کسب‌وکار مرتبط با جهش باشد. یعنی بخشی از این جهش مرتبط با حوزه فناوری و نوآوری است و بخشی هم مرتبط با سطحی از مهارت‌های مورد نیاز می‌شود که باید در کنار فناوری قرار گیرد تا بتوان عرصه تولید را توسعه داد. اگر قرار است یک شرکت دانش‌بنیان به جریان جهش به‌عنوان یکی از نمودهای مشارکت مردمی کمک کند، حضورش در بحث تولید محصول است اما وقتی محصول صنعتی اولیه تولید شد، همین شرکت دانش‌بنیان برای اینکه بتواند آن را به تولید انبوه برساند نیازمند نیروهایی است که مهارت‌های لازم را دارا بوده تا از این طریق بتوانند خط تولید را به حرکت دربیاورند. قطعا لازمه این مساله آن است تا قبلا مهارت‌های سطح بالا و به اصطلاح های‌تک و متوسط در بین این افراد ایجاد شده باشد. در اینجا قطعا نقش دانشگاه در این بخش به‌عنوان یک دانشگاه اجتماعی می‌تواند بسیار پررنگ باشد. درحقیقت مدل دانشگاه آزاد در سال ۱۴۰۳ استخراج و تاسیس و راه‌اندازی همین دانشکده‌های مهارت و کارآفرینی موضوعی خواهد بود که مهارت‌های پایه جهش را به مردم منتقل می‌کنند.

برنامه معاونت علوم تربیتی و مهارتی دانشگاه آزاد برای سال جدید چیست؟

دانشگاه آزاد برای بخش‌ها و عرصه‌های مختلف در سند تحول و تعالی برنامه‌ها و اقدامات را برای هرکدام از بخش‌های درونی خود پیش‌بینی کرده که معاونت علوم و تربیتی و مهارتی هم از این قاعده مستثنی نیست. بنابراین برنامه ما در سال جدید متاثر از اقداماتی است که در این سند برای سال ۱۴۰۳ پیش‌بینی شده و توسعه دانشکده‌های تعلیم و تربیت اسلامی و تثبیت آن و توسعه جریان دانشی، گروه‌های کشوری و استانی و تربیتی که در دستورالعمل راه‌اندازی این دانشکده‌ها مدنظر قرار گرفته، یکی از اقدامات ماست. همچنین توسعه الگوهای تربیتی مورد نیاز مدارس سما توسط این دانشکده‌ها و تربیت نیروی انسانی مورد نیاز بخش غیردولتی آموزش‌وپرورش کشور از سوی این دانشکده‌ها در مراکز استان هم برنامه دیگر خواهد بود. در بخش دانشکده‌های مهارت و کارآفرینی نیز همان‌طور که پیش‌تر اشاره کردم ما به دنبال تاسیس و راه‌اندازی دانشکده‌های موضوعی مهارت و کارآفرینی خواهیم بود که ازجمله آن دانشکده‌های مهارت و کارآفرینی مد و لباس خواهد بود. پیاده‌سازی دروس مهارتی در سطح دانشگاه و تعریف کردن ۵ درسی که وزارت علوم نیز اعلام کرده باید در هر رشته تحصیلی به صورت مهارتی ارائه شود را هم دنبال خواهیم کرد که پایگاه توسعه و ارائه این دروس نیز همان دانشکده‌های مهارت و کارآفرینی هستند. اجرای دوره‌های تربیت مدرس مرتبط با درس کارآفرینی برای همه رشته‌های تحصیلی را هم دنبال می‌کنیم و اجرای این درس ۳ واحدی به‌عنوان یکی از ۵ درس مهارتی برای کلیه دانشجویانی که در دانشگاه آزاد در حال تحصیل هستند، به‌عنوان برنامه‌های کلیدی ما خواهد بود. توسعه کمی و کیفی مدارس را هم دنبال خواهیم کرد و در کنار آن مشخص کردن برنامه ترمی از سوی گروه‌های آموزشی موجود در دانشکدگان، برگزاری آزمون جامع متمرکز دوره‌های دکتری و تربیت دانشجویان مبتنی بر چرخه کاربینی، کارآموزی و کارورزی و تثبیت مهارت‌های کلیدی مرتبط با هر رشته تحصیلی را هم دنبال خواهیم کرد. تربیت و بورس اساتید نخبه مهارتی از دیگر اهداف سال جاری خواهد بود. همچنین برگزاری رویدادها و دوره‌های توانمندسازی اساتید از برنامه‌های ویژه سال ۱۴۰۳ خواهد بود.

دکتر طهرانچی در پیام نوروزی اعلام کرد «دانشگاه آزاد اسلامی بسترهای جدیدی همچون سکوی تولید، تضمین، تامین و سکوی توزیع و لجستیک و سکوهایی در حوزه صنایع خلاق و عرصه‌های تربیتی را راه‌اندازی خواهد کرد که شکل جدیدی از آموزش عالی را به تصویر می‌کشاند و این حرکت مسلما با نگاهی جدید به نوع تعامل بین دانشگاه، صنعت و جامعه می‌پردازد و اثرات جدی‌ای را در آینده بر آموزش عالی خواهد گذاشت.» پیاده‌سازی نگاه جدید دانشگاه در معاونت شما چگونه دنبال می‌شود؟

در ارتباط با سخنان دکتر طهرانچی در ابتدا باید این را مطرح کنم که در فضای تعطیلات نوروز بخش‌های مرتبط با دانشگاه آزاد فعال بودند و این هم به دلیل راهبری دقیق، هوشمندانه، آگاهانه و عالمانه ایشان بوده که از سال گذشته این موضوع در دانشگاه شروع شده است. ما امروز بستر «ست» را داریم که در استان آذربایجان شرقی در دانشگاه آزاد شکل گرفت. در این سکو ما موضوع تهیه پوشاک و لباس دانش‌آموزی را اجرا و بحث متصل کردن نیازهای مرتبط با مدارس‌مان که در دانشکدگان تعلیم و تربیت اسلامی، طرح‌های تربیتی این حوزه تایید شده را اجرایی خواهیم کرد. یعنی قرار است تا براساس سکوی ست این نیازها در بخش تولید، تضمین و توزیع تعریف شود و از روز سوم فروردین نیز جلسات مورد نیاز آن برگزار شده و به صورت پیوسته هم ادامه دارد. این بستر را ما به‌عنوان یک بستر خودساخته در دانشگاه آزاد در راستای پاسخگویی به نیازهای اجتماعی و در درجه اول نیازهایی که در بخش‌های مختلف خود دانشگاه وجود دارد، به شکل جدید در آموزش عالی کشور شروع کرده‌ایم. نتیجه این فرآیند هم صرفا تهیه لباس نیست؛ چراکه این بخش شاید یکی از خروجی‌های این چرخه باشد. یکی از بخش‌های مهم این کار و استفاده از چنین سکوهایی که یکی از این سکوها هم طبق صحبت‌های دکتر طهرانچی سکوی «ست» است، درگیر کردن اساتید و دانشجویان و فارغ‌التحصیلان و دیگر بخش‌های مختلف مرتبط با تکمیل فرآیند تولید و تامین در جامعه است که تحت نظارت و کنترل دانشجویانی که در داخل دانشگاه تحصیل می‌کنند، خواهد بود. یعنی در بخش‌های مختلف تولید، تضمین و تامین و توزیع و حتی بخش پشتیبانی و لجستیک، دانشجویان عملا در عرصه کسب تجربه کرده و این اتفاق باعث می‌شود تا آنها بتوانند با شبکه‌های شغلی ارتباط بگیرند. با این کار عملا دانشجو و شبکه‌های دانشجویی فاقد مهارت وارد بازار کار و جامعه نمی‌شوند؛ چراکه دانشجو قبل از اینکه تحصیلات رسمی را به اتمام برساند، حوزه‌های شغلی مختلف مرتبط با رشته، بخش‌های مختلف مرتبط با رشته و به صورت کلی تمام اجزا و عناصر شغلی که به رشته‌اش مرتبط است را دیده و مهارت‌های لازم با آنها را کسب می‌کند. همچنین این پروژه‌ها به حدی بزرگ هستند که فارغ‌التحصیلان ما هم می‌توانند در آن درگیر شده و کارورزی مهارت را داشته باشند. ذیل این مهارت‌هایی که کسب می‌شوند، ظرفیت‌های نگرشی و دانشی مرتبط با آن مهارت تقویت می‌شود و این بزرگ‌ترین تعامل بین دانشگاه و صنعت و جامعه خواهد بود. بر این اساس می‌توان نیازهای موجود در جامعه را به خوبی تشخیص و شناسایی کرد و آنها را با ظرفیت‌ها و مهارت‌های موجود در رشته مرتبط کرد.

اقتصاد رشته‌ها هم شناسایی می‌شود؟

قطعا. در گام بعد اقتصاد رشته‌ها را هم می‌توان در دانشگاه شناسایی کرده و آن اقتصاد را فعال و پویا نگه داشت. یکی از آثار جدی این کار فعال نگه‌داشتن اقتصاد رشته‌ها است تا از این طریق دیگر چنین نگاه ساده‌انگارانه و تحلیل را روی رشته‌ها نگذاریم که چون رشته‌ای امروز متقاضی ندارد، پس باید این قبیل رشته‌ها را تعطیل و از دفترچه حذف کنیم؛ چراکه عدم مراجعه دانشجو برای تحصیل در یک رشته، به معنای نبود نیاز به آن رشته در جامعه نیست. به عبارت دیگر شاید ما به خوبی نتوانسته‌ایم ظرفیت‌های مرتبط با یک رشته در جامعه را به مخاطب هدف معرفی کنیم. طبیعتا اگر وضعیت اقتصاد رشته‌ها، ظرفیت‌ها و ارتباط رشته‌ها در بخش‌های مختلف مرتبط با همین حوزه تولید، تضمین، تامین و توزیع و لجستیک روشن شود و دانشگاه ظرفیت‌های مهارتی ویژه که منجر به اشتغال‌پذیری و کارآمادگی دانشجو می‌شود را افزایش دهد، دوباره تمامی رشته‌هایی که به صورت نیمه‌فعال و غیرفعال درآمده‌اند، فعال خواهند شد. دلیلش آن است که نیاز به این رشته‌ها در جامعه کأن‌لم‌یکن نشده و هنوز وجود دارد. در مقابل اما متقاضی به دلیل اینکه نتوانسته براساس ظرفیت‌هایی که در رشته به دست آورده در جامعه مشغول به کار شود، این موضوع را به نسل‌های بعدی منتقل کرده و متقاضی در آن رشته به صفر رسیده اما این بدان معنی نیست که ما در جامعه به آن رشته نیاز نداریم. حال اگر ظرفیت‌ها و مهارت‌های مرتبط و اشتغال‌پذیری و کارآمادگی و به اصطلاح اقتصاد رشته را برای متقاضی شفاف کنیم دوباره آن رشته می‌تواند در سطح جامعه فعال شود. یکی از اثرات جدی این چرخه بر آینده آموزش عالی آن است که رشته‌ها به یک مدل واقع‌گرایانه در انتخاب دانشجویان تبدیل خواهند شد. یعنی بسیاری از رشته‌های ما از سبد انتخاب هیجانی متقاضی کنار گذاشته شده و انتخاب‌ها انتخاب‌های معقول‌تری می‌شود. ما براساس اجرای این مدل می‌توانیم سبد رشته‌ها را مبتنی بر نیاز موجود در جامعه گسترده‌تر کنیم.

اگر نکته‌ای در پایان دارید بفرمایید.

موضوع آخر درباره شعار امسال که بحث مشارکت مردمی بوده و بناست این مشارکت در بخش‌های مختلف جامعه و تولید افزایش یافته و جهش ایجاد کند، آن است که ما به غالب رشته‌ها برای این جهش نیاز داریم. یعنی وقتی می‌گوییم توسعه یا به عبارتی جهش باید در حوزه پوشاک و لباس با مشارکت مردم رخ دهد، برای رسیدن به آن فقط به رشته طراحی و دوخت، نساجی، صنایع نیاز نداریم بلکه بازاریابی مرتبط با این حوزه، برندینگ، حسابداری و مهارت‌های مالی مرتبط با این حوزه و... هم لازم است. در این شرایط دیگر نیاز نیست رشته اقتصاد ما ظرفیتش در یک وضعیت حداقلی باشد؛ چراکه وقتی جهت‌گیری رشته اقتصاد ما معطوف به دانشکده مهارت و کارآفرینی پوشاک و لباس می‌شود برای پایدار نگه‌داشتن این صنعت نیازمند آن هستیم تا مدل‌های اقتصادی مرتبط با آن را هم گسترش دهیم. در اینجا مشارکتی که از سوی جامعه رخ می‌دهد در این قالب خواهد بود که مردم باید تحصیلات و مهارت‌های مرتبط با اقتصاد پوشاک و لباس را در این دانشکده‌ها آموزش ببینند تا از این طریق بتوانند به جهش در این صنعت کمک کرده و یک مشارکت کارآمد داشته باشند.